

MILJØ

Miljøområdet ledelses- og styringsgrundlag. Værdigrundlag, mission, vision og strategi for miljøområdet 2014-2017 (revideret den 15-10-2015)

Med udgangspunkt i Ledelses- og Styringsgrundlaget for Region Midtjylland.

Indhold

Det Rådgivende Udvalg for Regional Udvikling har forestået udarbejdelsen af Miljøs ledelses- og styringsgrundlag.

Denne strategi har været forelagt Det Rådgivende Udvalg for Regional Udvikling i 2014.

Opsætning: Regional Udvikling – Miljø

Alle fotografier er fra Regional Udvikling – Miljø

Indledning

Formålet med Miljøs værdigrundlag, mission, vision og strategi er at give politikere i Region Midtjylland og medarbejdere internt i Miljø et klart overblik og retning for vores arbejde. Ledelses- og styringsgrundlaget for Miljø tager udgangspunkt i det overordnede Styrings- og ledelsesgrundlag for Region Midtjylland.

Miljø er en afdeling under Regional Udvikling i Region Midtjylland. Miljøs hovedopgaver er at afklare risikoen (kortlægge, undersøge og oprense) fra jord- og grundvandsforureninger, der kan true boliger, grundvand, natur og overfladevand samt at forvalte regionens råstoffer.

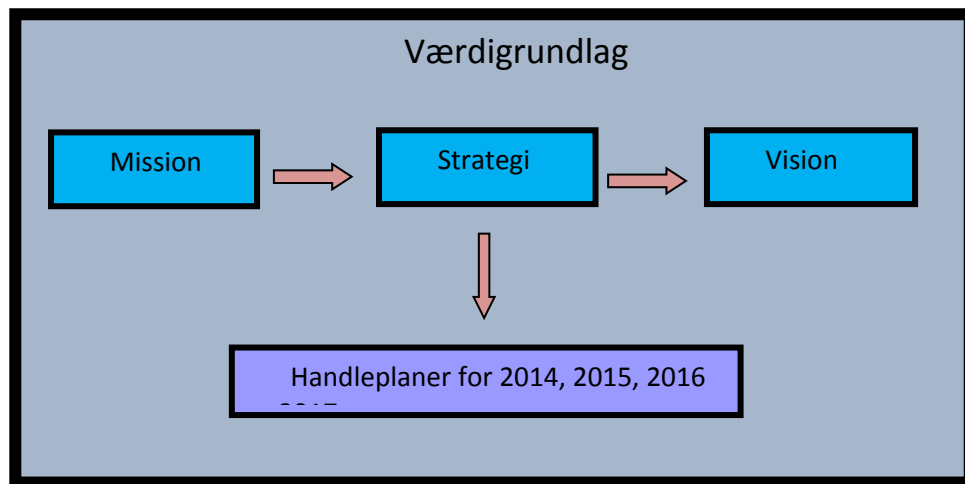
Jord- og grundvandsforureninger stammer typisk fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt mange forskellige typer af kemikalier. Den måde stofferne har været håndteret på, er årsagen til, at jorden og grundvandet i dag er forurenet mange steder.

Forurening af jord og grundvand kan være til skade for både menneskers sundhed og miljøet. Derfor er kortlægning, undersøgelser og oprensning af jordforurening et vigtigt regionalt fokusområde.

Råstoffer som sand, grus og ler, er ikke en umiddelbar fornybar ressource og skal derfor forvaltes strategisk, langsigtet, regionalt og ikke mindst under hensyntagen til bæredygtighed.

På områder som drikkevand og klimatilpasning kan Miljøs faglige kundskaber bringes i spil. Miljø deltager derfor i den regionale udvikling på dette område.

I Region Midtjylland kender vi cirka 3.000 forurenede grunde (V2-kortlagte) mens 5.700 grunde er kortlagt som muligt forurenede (V1). Regionen har udlagt 142 råstofgraveområder med ca. 200 råstofgrave, som årligt leverer en tredjedel af Danmarks råstofforbrug. Miljø har et driftsbudget i 2014 på ca. 44 mio. kroner.

Mission

Vi skal:

- sikre rent grundvand, natur og overfladevand samt menneskers sundhed mod skadelige virkninger fra jordforureninger i Region Midtjylland
- sikre, at de nødvendige råstoffer er til rådighed i Region Midtjylland
- bidrage til vækst og erhvervsudvikling i Region Midtjylland

Vores mission beskriver vores arbejdsområde, der primært er lovbundet i henholdsvis Jordforureningsloven og Råstofloven.

Det gør vi ved at:

- kortlægge, undersøge og oprense jordforurening og herigennem afklare og håndtere forureningssituationen for miljøet og den enkelte borger
- kortlægge og reservere områder med brugbare og værdifulde råstoffer til nuværende og fremtidige generationers behov
- give råstofbranchen de nødvendige tilladelser til indvinding af råstoffer på en måde, som ikke giver negative konsekvenser for mennesker og natur.
- udvikle, anvende og formidle ny viden inden for miljøområdet
- arbejde i dialog med borgere, virksomheder, videninstitutioner og andre myndigheder
- være synlige gennem aktiv formidling af vores aktiviteter

Vision

Vores vision er at sikre, at grundvand mennesker og miljø er beskyttet mod jordforurening, samt at forvalte regionens råstoffer optimalt.

Vores vision er et udtryk for, hvor vi gerne vil bevæge os hen som organisation. Visionen handler om, at vi gennem udvikling og innovation bliver bedre til at forvalte vores lovbundne opgaver. Vi har identificeret netop de områder, hvor udvikling dels giver mening i forhold til borgere og miljø, samt hvor vi ønsker at opnå en fremtidig styrkeposition.

Vi vil derfor:

- sikre, at borgerne trygt kan leve i deres boliger uden uvished og risiko pga. påvirkning fra jordforurening
- være en betydelig aktør i sikringen og beskyttelsen af grundvand som råstof, således at der også i fremtiden vil være rent vand til fødevareproduktion, mennesker og natur
- sikre overfladevand og natur imod uacceptabel påvirkning fra jordforurening
- være Danmarks bedste til at forvalte råstofområdet med fokus på samfundets og erhvervets behov i samspil med lokalsamfundene
- som en del af Regional Udvikling bidrage til vækst og erhvervsudvikling i Region Midtjylland

Dette vil vi opnå gennem tre fokusområder i Miljøs strategi:

- Dygtighed
- Udvikling
- Samarbejde

Værdigrundlag

Miljøs værdigrundlag er en udmøntning af Region Midtjyllands overordnede tre værdier beskrevet i ledelses- og styringsgrundlaget: Dialog, dygtighed og dristighed.

Vores værdier sætter rammen for egne og andres forventninger til os og er et pejlemærke for alt, hvad vi foretager os. Vi opfatter vores værdier som noget, vi ikke reflekterer over i hverdagen, men snarere noget, der er rammen om vores arbejde.

Vi har følgende fem værdier, som danner grundlag for alle vores indsatser, store som små:

- Vi søger samarbejde, er åbne, troværdige og imødekommende
- Vi er fagligt kompetente, ansvarlige og udviser rettidig omhu
- Vi er fleksible og handlekraftige
- Vi er innovative og udviklende
- Vi har arbejdsglæde, tillid, engagement og giver anerkendelse

Strategi

I Miljø ser vi vores mission som vores udgangspunkt, mens vores vision er vores fremtid – vores realistiske drømme. For at komme fra vores mission til vision kræves en strategi med tilhørende årlige handlingsplaner. Strategien udstikker de strategiske spor og udtrykker vores prioritering. De årlige arbejdsprogrammer er det bærende element i handlingsplanerne.

Miljø har tre strategiske fokusområder: drift, udvikling og samarbejde.

Fokusområde: Drift

I prioriteringen af vores indsats over for forureninger, der truer henholdsvis boliger og grundvand, har vi valgt en ligelig fordeling af ressourcerne. Forureninger, der udgør den største risiko, prioriteres generelt højest under hensyntagen til proportionalitet og ønsket om at færdiggøre undersøgelser og oprensning inden for rimelig tid.

Grundvand

I Region Midtjylland er der stor forskel på, hvor godt grundvandsressourcerne er beskyttet - fra de lerede områder i øst til de store relativt ubeskyttede magasiner under sandjordene i vest. Der er tilsvarende store forskelle på, hvor stort presset er på ressourcen. Region Midtjylland har til trods for de meget forskellige

fysiske, geologiske og demografiske forskelle i regionen en målsætning om at sikre rent drikkevand til regionens borgere og kommende generationer af borgere.

Vi udfører en målrettet indsats for at afklare risikoen fra de grundvandstruende forureninger. Regionen har begrænsede midler til at løfte den samlede grundvandsbeskyttende indsats inden for en overskuelig tidshorisont. Udfordringen er at få taget hånd om forureningerne hurtigere og billigere. Vi arbejder på at afklare, om finansieringsmulighederne kan forbedres via partnerskaber. Eksempelvis kan et øget samarbejde med vandsektoren give en mere helhedsorienteret grundvandsbeskyttelse, samtidig med at der udvikles nye metoder til grundvandskortlægning og til håndtering af jord- og grundvandsforureninger.

Vores målsætning er at følge kommunernes indsatsplanlægning for grundvand. Det vil sige, at når en kommune færdiggør en indsatsplan, har vi:

- undersøgt og vurderet risikoen fra de potentielt mest grundvandstruende V1-lokaliteter (muligt forurenede)
- lagt en plan for videregående indsatser på de potentielt mest grundvandstruende V2-lokaliteter (forurenede)

Vi vil i 2015 færdiggøre en strategi for grundvandsområdet. Den vil indeholde en beskrivelse af, hvordan og ud fra hvilke principper vi prioriterer vores indsats på grundvandsområdet.

Indeklima og kontaktrisiko

Miljø har en målsætning om aktivt at opspore, undersøge og om nødvendigt oprense gamle jordforureninger, som kan give indeklimaproblemer i boliger.

Vi ønsker så hurtigt som muligt at give disse berørte borgere vished om risikoen på deres grund.

For at sikre borgerne den bedste løsning har vi i de konkrete sager et tæt samarbejde med kommunerne, som er myndighed for indeklima og med embedslægeinstitutionen, som er sundhedsfaglig myndighed.

Jordforureninger, der udgør risiko ved kontakt med jorden, er også et indsatsområde. Disse prioriterer vi dog generelt lavere end sager med indeklimaproblemer. Hvis der på boligejendomme konstateres en risiko for kontakt med meget giftige stoffer i høje koncentrationer, prioriterer vi disse sager på lige fod med indeklimasagerne.

Vi vil i 2015 færdiggøre en strategi for vores indsats på de forurenede boliggrunde.

Overfladevand og natur

I 2014 trådte en ændring af jordforureningsloven i kraft. Den har givet regionerne ansvar for jordforureninger, der truer overfladevand og internationale naturbeskyttelsesområder. Lovændringen bevirker, at regionerne frem til og med 2018 skal foretage kildeopsporing, risikovurdering og eventuelt udføre en akut indsats samt foretage en prissætning af indsatsen.

Identifikationen af lokaliteter med fremtidig indsats samt udvikling af nye analyse-, risikovurderings- og undersøgelsesmetoder på området vil ske i et tæt samarbejde med staten, kommunerne og de andre regioner.

Vores målsætning er at færdiggøre identifikationen af lokaliteter med fremtidig indsats inden medio 2017.

Råstoffer

Vi undersøger og kortlægger regionens råstofressourcer og laver en råstofplan, der regulerer hvor i regionen der kan indvindes råstoffer.

På råstofområdet prioriterer vi vores kortlægningsundersøgelser ud fra knapheden på ressourcen samt efter større råstofkrævende anlægsprojekter. Fremtidige kortlægninger vil søge at dække ressourcebehovet for de mængdemæssigt mest tunge råstoffer som sand, grus og sten til bl.a. vejprojekter i regionen.

Vores målsætning er, at de nødvendige råstoffer skal være til rådighed for erhverv og samfund, så ressourceknaphed ikke bliver en begrænsning for vækst og udvikling i regionen.

I forbindelse med evalueringen af kommunalreformen har regionerne fået (overdraget fra kommunerne) opgaven med at give råstof tilladelser og føre tilsyn med råstofgravene.

Vores målsætning er gennem digitalisering og selvbetjeningsløsninger at sikre en ubureaukratisk sagsgang i forbindelse med behandling af ansøgninger om råstofindvinding. Vi har endvidere en målsætning om at foretage årlige tilsyn i alle igangværende råstofgrave. Vi arbejder for at skabe værdifuld natur og rekreative områder i forbindelse med reetableringen af råstofgravene i samarbejde med kommuner, indvindere og lodsejere.

Regionsrådet har vedtaget, at der skal foretages en revision af Råstofplan 2012 i form af Råstofplan 2016. Dette arbejde blev indledt i 2014.

Klimatilpasning

Klimaforandringerne påvirker nedbør og grundvandsspejlet. Særligt i de store kystbyer med mange forurenede lokaliteter vil havspejlsstigninger og stormflodsbegivenheder give ændrede udvaskningsforhold. Miljø samarbejder derfor med den øvrige del af Regional Udvikling samt andre aktører om udvikling på området.

Vores mål er en helhedsorienteret indsats, som også tager klimaforandringer og ændrede hydrologiske forhold i betragtning, når de enkelte jord- og grundvandsforureninger undersøges og prioriteres. Vi vil derfor være aktive og understøtte kommunerne og andre aktører i deres opgaver med klimatilpasning.

Fokusområde: Udvikling

Ny viden er drivkraften i den udvikling af Miljøområdet, der hele tiden skal sikre større nytteværdi for og øget beskyttelse af borgere, miljø og samfund. Udvikling i Miljø er defineret bredt, så det både dækker teknik, dygtighed, tværfaglighed og digitalisering. Vi skal være dristige og innovative, når vi udvikler nye veje til at håndtere miljøområdets udfordringer.

Det er vores målsætning, at der til stadighed skal være mindst to årsværk i Miljø, der er finansieret af eksterne midler, og at 5-10 % af Miljøes driftsbudget skal anvendes på udviklingsarbejde.

Teknisk og faglig udvikling

Det er vores målsætning at udvikle ny viden på højt internationalt niveau, udveksle viden nationalt og internationalt og anvende den nye viden aktivt. Vi inddrager rådgivere, vandsektoren, universiteter eller

andre offentlige og private aktører på miljøområdet i udviklingen af ny viden for at understøtte sammenhæng og evidensbaseret udvikling inden for vores område.

Vi arbejder målrettet på udvikling af mere effektive og bæredygtige teknologiske og administrative løsninger, der bidrager til en bedre beskyttelse af mennesker og miljø. Vores udviklingsarbejde er beskrevet i Miljøs Udviklingsstrategi.

Vi har en målsætning om, at Miljø er en attraktiv, innovativ og effektiv arbejdsplads. Ledelsen har fokus på medarbejdernes sikkerhed og sundhed og ser kompetenceudvikling som et vigtigt led i medarbejdernes engagement og trivsel.

Digital udvikling

Det er essentielt for vores planlægning og prioritering af indsatsen på kortlagte lokaliteter, at datagrundlaget er af højeste kvalitet og tilgængeligt i elektronisk form.

Et betydeligt dataefterslæb fra amternes tid indebærer, at der ligger mange værdifulde undersøgelsesdata gemt i papirrapporter. Disse data skal digitaliseres for at kunne anvendes på miljøområdet - af os, men også af andre myndigheder og interessenter.

Vi har en målsætning om, at gamle data skal være digitaliseret inden udgangen af 2017.

Vi har endvidere målsætning om, at vi løbende sikrer de data, vi genererer i vores daglige arbejde. Det spænder fra rå analysedata over tolkede boreprofiler til administrative og styringsmæssige data.

Vi er opsatte på at leve op til målene for den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Vores arbejde med IT og digitalisering er beskrevet i Miljø IT og Data strategi.

Fokusområde: Samarbejde

Vi ser samarbejde og dialog som grundlæggende for vores daglige virke. Vi samarbejder blandt andet med borgere, virksomheder, rådgivere, videninstitutioner, regionens kommuner, staten og de øvrige regioner.

Åbenhed og kommunikation

Det er vigtigt, at Miljø er synlig i den brede offentlighed. Vi skal fremstå som en værdifuld og troværdig samarbejdspartner. Synlighed skaber fokus på vores område og giver os de bedste betingelser for at løse vores arbejdsopgaver.

Vi er bevidste om, at vi ikke arbejder i en 0-fejlskultur. Vi stiller alle oplysninger til rådighed for borgere og myndigheder samt andre samarbejdspartnere vel vidende, at disse ikke altid er fejlfri. Det giver anledning til en dialog, der er med til at forbedre datakvaliteten.

Vi har en målsætning om at være åbne over for omverdenen, og at vores dialog med borgerne er baseret på indlevelse og troværdighed.

Helhedsindsatsen

Den åbne dialog med vores samarbejdspartnere er essentiel for, at vi kan løse vores opgaver effektivt og smidigt.

For at stimulere til samarbejde på tværs af myndighedsskel driver Miljø tre faglige netværk. Det drejer sig om JordErfaMidt, GrundvandsErfaMidt og et erfanetværk omkring råstoffer.

Vi har en målsætning om at drive projekter og samarbejder, der styrker en helhedsorienteret tilgang til beskyttelse af mennesker og miljø samt udnyttelse af råstofressourcen.